

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΗΜΩΝ κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ	9
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	17
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ (περιοδικῶν, σειρῶν, λεξικῶν)	23
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
Α΄ Πηγές	27
Β΄ Μελέτες καὶ ἄρθρα	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ Η ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΔΡΑ ΤΗΣ	
1. Εἰσαγωγικά	59
2. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ κατάσταση στὴν περιοχὴ ὅπου ἰδρύθηκε ἡ ἐπισκοπὴ Ἀλεκτροπόλεως (μέχρι τὶς ἀρχές τοῦ 10ου αἰῶνα)	60

3. Ἡ ἴδρυση, ἡ ἀρχαία ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Ἀλεκτοροπόλεως καὶ οἱ μετονομασίες τῆς [Ἀλεκτορό(υ)πολις – Ἀλεκτρού(υ)πολις – Ἀνακτορό(υ)πολις – Ἐλευθερό(υ)πολις] 73
4. Ἡ σημερινή ἔδρα τῆς μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως 93

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ΣΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΑ. Η ΑΝΥΨΩΣΗ ΤΗΣ ΣΕ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ

1. Εἰσαγωγικά 109
2. Οἱ ἀναγραφές τῆς ἐπισκοπῆς Ἀλεκτοροπόλεως (Ἐλευθερουπόλεως) στὰ ἐκκλησιαστικά *Τακτικά* 111
3. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἐλευθερουπόλεως σὲ ἐπιστολὴ τοῦ πάπα Ἰννοκέντιου Γ' 123
4. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἐλευθερουπόλεως στὰ βεράτια καὶ τὰ *Συνταγμάτια* 132
5. Τὸ ἱστορικὸ ἀνυψώσεως τῆς ἐπισκοπῆς Ἐλευθερουπόλεως σὲ μητρόπολη 135

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΑ ὉΡΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ (- ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ) ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ

1. Εἰσαγωγικά 139
2. Τὰ ὅρια τῆς ἐπισκοπῆς Ἐλευθερουπόλεως ἀπὸ τὴν ἴδρυσή τῆς μέχρι τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα 140
3. Τὰ ὅρια τῆς ἐπισκοπῆς Ἐλευθερουπόλεως μετὰ τὴν προσάρτη-
ση σ' αὐτὴν τῆς πατριαρχικῆς ἐξαρχίας Νικησιάνης, Παλαιοχω-
ρίου καὶ Κοραμίτσας (1864) 156
4. Ἡ Μονὴ Εἰκοσιφοινίσσης ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ μητροπολίτη Ἐλευθερουπόλεως 166
5. Πληροφορίες γιὰ τὰ ὅρια τῆς ἐπισκοπῆς Ἐλευθερουπόλεως μετὰ τὸ 1864 καὶ μέχρι τὶς πρῶτες δεκαετίες τοῦ 20οῦ αἰῶνα ... 177

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
 Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
 ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

1. Είσαγωγικά	183
2. Τὰ σημερινὰ ὄρια τῆς μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως	183
3. Ἡ «κανονικὴ» θέση τῆς μητροπόλεως	187
4. Πνευματικὴ διακονία καὶ φιλανθρωπικὴ δραστηριότητα τῆς μητροπόλεως	189
5. Παλαιοχριστιανικά, βυζαντινὰ καὶ μεταγενέστερα ἀξιόλογα μνημεῖα μέσα στὰ σημερινὰ ὄρια τῆς μητροπόλεως	190
I. Μνημεῖα στὴ βυζαντινὴ ἔδρα τῆς μητροπόλεως	191
II. Μνημεῖα στὴ σημερινὴ ἔδρα τῆς μητροπόλεως	194
III. Μνημεῖα σὲ ἄλλες κῶμες καὶ χωριὰ	196

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ
 ΕΠΙΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
 ΑΠΟ ΤΟΝ 9ο ΑΙΩΝΑ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Είσαγωγικά	231
I. ΕΠΙΣΚΟΠΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟ(Υ)ΠΟΛΕΩΣ	234
1. Θεοδόσιος	234
2. Γεώργιος	237
3. Ἀνώνυμος	238
4. Νίκανδρος	239
5. Ἀνώνυμος	243
6. Σωφρόνιος Α΄	246
7. Δαμιανὸς	247
8. Παρθένιος	248
9. Γεράσιμος	250
10. Τιμόθεος	258
11. Μακάριος Α΄	259
12. Παΐσιος	261
13. Ἰωσήφ Ζαμπέλης	263
14. Ἄνθιμος Γρυπάρης	265
15. Μελέτιος ὁ ἀπὸ πρώην Πολυανῆς	281
16. Νεόφυτος Παπακωνσταντίνου	286
17. Ἀγαθάγγελος	295

18. Διονύσιος Α΄ ό από Έρυθρών	298
19. Μακάριος Β΄ ό από πρώην Λέρνης	302
II. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	309
20. Διονύσιος Β΄ Σταυρίδης	310
21. Πανάρετος Πετριδής ό από Στρωμνίτσης καί Τιβεριουπόλεως	319
22. Γερμανός Σακελλαρίδης ό από Πρεσπών καί Άχριδών	326
23. Κωνσταντίνος Μεγκρέλης ό από Λεύκης	335
24. Αιμιλιανός Δραγουλής ή Δάγγουλας ό από Γρεβενών	339
25. Σωφρόνιος Β΄ Σταμούλης ό από Βερροίας και Ναούσης	343
26. Άμβρόσιος Νικολάου ό από Χριστουπόλεως	349
27. Εϋδόκιμος Κοκκινάκης	352
28. Χρυσόστομος Άβαγιανός	355
III. ΕΠΙΣΚΟΠΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΑΡΕΙΣΦΡΗΣΕΙ ΣΤΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	357
1. Ίωσήφ ό και Ίουστός	358
2. Μαξιμίνος	358
3. Άμβρόσιος	359
4. Ίωσήφ	360
5. Διονύσιος	361
6. Ίερόθεος	362
7. Καλλίνικος	364
8. Άνθιμος Β΄	365
9. Γεννάδιος	366
IV. ΛΑΤΙΝΟΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	367
1. Ioannes Wernerus von Veyder	369
2. Ioannes Franciscus Foucquet, S.I.	370
3. Iacobus Murphy	370
4. Franciscus Lewiński	370
5. Eustachius Vitus Modestus Zanolì	371
6. Theodorus Hermannus Rutjes	371
7. Boleslaus Hieronymus Kłopotowski	371
8. Franciscus Borgias Krásl	372
9. Paul-Eugène Roy	373

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

10. Nicolas de Carlo	373
11. Michel Verhoeks	373
12. Joseph de Nardis	373
13. Alfred Stemper	373

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΓΓΡΑΦΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ (- ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ) ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	375
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΕΙΚΟΝΩΝ	543
ZUSAMMENFASSUNG	545
ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	549